

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	13
--------------------	----

ΜΕΡΟΣ Α ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Οριοθέτηση της ηγεσίας	23
Εισαγωγή	23
1.1. Τι είναι ηγεσία;	25
1.2. Ηγεσία και μάνατζμεντ (διοίκηση)	32
2. Θεωρήσεις ηγεσίας	37
Εισαγωγή	37
2.1 Θεωρήσεις σχετικά με τον ηγέτη	41
2.1.1 Θεωρία της σημαντικής προσωπικότητας (Great man theory)	41
2.1.2 Θεωρία των χαρακτηριστικών (Traits theory)	42
2.1.3 Θεωρία των ικανοτήτων (Skills theory)	44
2.1.4 Θεωρία χαρισματικού ηγέτη (Charismatic leadership)	47
2.1.5 Συναισθηματική νοημοσύνη και ηγεσία	51
2.1.6 Θεωρίες της συμπεριφοράς	59
2.1.6.1 Μελέτες του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Οχάιο	60
2.1.6.2 Μελέτες του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν.	61
2.1.6.3 Θεωρία των Blake και Mouton ή του διευθυντικού πλέγματος (Managerial grid)	62
2.1.6.4 Θεωρία του MacGregor ή θεωρίες X και Ψ	64
2.2 Θεωρήσεις σχετικά με τις συνθήκες άσκησης εξουσίας	66

2.2.1	Θεωρίες ενδεχομένων (Contingency theories)	67
2.2.1.1	Θεωρία ενδεχομένου της αποτελεσματικότητας του ηγέτη του Fiedler (Contingency theory of leader effectiveness)	67
2.2.1.2	Θεωρία του γνωστικού πόρου (Cognitive resource theory) . .	70
2.2.1.3	Θεωρία των στρατηγικών ενδεχομένων (Strategic contingencies theory)	71
2.2.2	Θεωρίες καταστάσεων (Situational leadership theories)	71
2.2.2.1	Θεωρία του συνεχούς της ηγεσίας (Leadership continuum theory)	71
2.2.2.2	Θεωρία της ηγεσίας της περίπτωσης (Situational leadership theory)	72
2.2.2.3	Θεωρία διαδρομής-στόχου (Path-goal theory)	74
2.2.2.4	Θεωρία της συνδιαλλαγής ηγέτη - υφισταμένου (Leader-member exchange theory).	76
2.3	Θεωρήσεις σχετικές με την κοινωνική διαδικασία.	78
2.3.1	Θεωρία της συναλλαγής (Transactional theory)	79
2.3.2	Μετασχηματιστική θεωρία (Transformational theory)	80
2.3.3	Θεωρία της υπηρετικής ηγεσίας (Servant leadership theory) . . .	86
2.3.4	Κατανεμημένη ηγεσία (Distributed leadership)	88
	Διαπιστώσεις	89
3.	Θεωρήσεις εκπαιδευτικής ηγεσίας	93
	Εισαγωγή.	93
3.1	Παιδαγωγική ηγεσία (Instructional leadership)	94
3.1.1	Οριοθέτηση της θεωρίας	94
3.1.2	Κριτική για τη θεωρία	97
3.1.3	Εξέλιξη της θεωρίας	98
3.1.4	Λειτουργίες της παιδαγωγικής ηγεσίας	100
3.2	Κατανεμημένη εκπαιδευτική ηγεσία (Distributed educational leadership)	102
3.2.1	Πλαισίωση της θεωρίας	102
3.3	Μετασχηματιστική εκπαιδευτική ηγεσία (Transformational educational leadership)	107
3.3.1	Το μοντέλο του Leithwood	108
3.3.2	Το προφίλ του μετασχηματιστικού ηγέτη	115
3.4	Εκπαιδευτική ηγεσία για κοινωνική δικαιοσύνη (Educational leadership for social justice)	123
3.4.1	Πλαισίωση της θεωρίας	123
3.4.2	Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ηγέτη για κοινωνική δικαιοσύνη . .	125
	Διαπιστώσεις	128

ΜΕΡΟΣ Β
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

4. Η έρευνα	133
Εισαγωγή	133
4.1 Ανασκόπηση ερευνών	134
4.2 Σκοπός - Στόχοι της έρευνας	137
4.3 Μεθοδολογία της έρευνας	139
4.3.1 Το δείγμα της έρευνας	139
4.3.2 Η προσέγγιση της ανάλυσης	140
4.3.3 Η διεξαγωγή της έρευνας	142
4.3.4 Αποτελέσματα της έρευνας	146

ΜΕΡΟΣ Γ
ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

5. Συμπερασματικές επισημάνσεις	161
5.1 Διαπιστώσεις και σχόλια	161
5.2 Προτάσεις - Επεκτάσεις	172
<i>Βιβλιογραφία . . . . .</i>	<i>175</i>
<i>Παράρτημα . . . . .</i>	<i>193</i>